

ONGEREGELD

VERVOER

Toegang tot het beroep

Toegang tot het beroep

Instituut voor de autoCar en de autoBus vzw
Dobbelenberg
Metrologielaan 8 - 1130 Brussel
☎ 02/245 90 53 - 📠 02/245 91 29 - BE 445.494.076
info@icb-institute.be - www.icb-institute

SM/--/SM/JUR.03/14.03/18

Maart 2014

Inhoudstafel

1. INLEIDING	4
2. DEFINITIE	5
3. VOERTUIGEN GESCHIKT VOOR ONGEREGELD VERVOER	5
4. TOEGANG TOT HET BEROEP	6
4.1 Toepassingsgebied	6
4.2 Algemene en specifieke voorwaarden	6
A. Algemene voorwaarden	7
B. Specifieke voorwaarden	16
C. Aanwijzing vervoersmanager	17
5. TOEGANG TOT DE MARKT	19
5.1 Vervoer voor rekening van derden	19
A. Communautaire vergunning voor ongeregeld vervoer	19
5.2 Vervoer voor eigen rekening	23
A. Attest voor ongeregeld vervoer	23
5.3. Formulieren	23
5.4. Nuttige adressen	23

ONGEREGELD VERVOER

1. INLEIDING

De Europese wetgeving inzake de toegang tot het beroep is van toepassing op alle in de Europese Unie gevestigde ondernemingen die het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg uitoefenen. Dit is de activiteit van elke onderneming die, met motorvoertuigen die door hun bouwtype en uitrusting geschikt en bestemd zijn om, met inbegrip van de bestuurder, meer dan negen personen te vervoeren, voor het publiek of voor sommige categorieën gebruikers toegankelijk personenvervoer verricht tegen betaling door de vervoerde persoon of door degene die het vervoer organiseert¹.

De Europese wetgever verplicht een dergelijke onderneming te voldoen aan vier cumulatieve voorwaarden²:

- a. werkelijk en op duurzame wijze in een lidstaat gevestigd zijn;
- b. betrouwbaar zijn;
- c. voldoende financiële draagkracht bezitten;
- d. vakbekwaamheid.

Wanneer aan de bovenstaande voorwaarden wordt voldaan kan de ondernemer van personenvervoer over de weg toegang krijgen tot de markt door middel van een communautaire vergunning voor ongeregeld vervoer, afgeleverd door de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer.

Ter uitvoering van voormelde Europese regelgeving werd op 15 juni 2013 een nieuwe wet gestemd.³ Het is echter wachten op een beslissing van de koning voor deze wet in werking zal treden.

¹ Art. 2, 2 verord. Europees Parlement en Raad nr. 1071/2009, 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad, *Pb.L.* 14 november 2009.

² Art. 3 verord. Europees Parlement en Raad nr. 1071/2009, 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad, *Pb.L.* 14 november 2009.

³ Wet, 15 juli 2013 betreffende het reizigersvervoer over de weg en houdende uitvoering van de verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1073/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009

De geldende (inter)nationale wetgeving, de bevoegde instantie(s) en de wettelijk verplichte documenten worden voornamelijk bepaald door de categorie(en) van personenvervoer over de weg waarvoor toegang tot het beroep of tot de markt nodig is. Deze punten worden hieronder besproken voor het ongeregeld vervoer.

2. DEFINITIE

Ongeregeld vervoer is het vervoer dat niet aan de definitie van geregeld vervoer, met inbegrip van de bijzondere vormen van geregeld vervoer, beantwoordt en dat met name wordt gekenmerkt door het vervoer van vooraf samengestelde groepen, op initiatief van een opdrachtgever of van de vervoerder zelf⁴. Onder ongeregeld vervoer wordt eveneens verstaan de internationaal geregelde diensten over lange afstand.

3. VOERTUIGEN GESCHIKT VOOR ONGEREGELD VERVOER

Ongeregeld vervoer wordt uitgevoerd met voertuigen die geschikt en bestemd zijn om met inbegrip van de bestuurder, meer dan negen personen te vervoeren.⁵

Indien het vervoer uitgevoerd wordt met een voertuig dat naar constructie en uitrusting, geschikt is voor het vervoer van ten hoogste negen personen, de bestuurder inbegrepen, dan gaat het om een taxidienst of een dienst van het verhuren van een voertuig met bestuurder.

tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobusdiensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006, *BS* 18 februari 2014 (hierna Wet 15 juli 2013)

⁴ Art. 2, 4 verord. Europees Parlement en Raad nr. 1073/2009, 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobus diensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006, *Pb.L.* 14 november 2009.

⁵ Art. 3, 3° KB 21 april 2007 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toegang tot het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg, *BS* 27 april 2007.

4. TOEGANG TOT HET BEROEP

4.1 TOEPASSINGSGEBIED

De Europese wetgeving inzake de toegang tot het beroep is van toepassing op alle in de Europese Unie gevestigde ondernemingen die het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg uitoefenen. Het KB van 21 april 2007⁶ tot vaststelling van de voorwaarden voor de toegang tot het beroep van ondernemer blijft van toepassing waar het in overeenstemming is met de Europese wetgeving. In geval van strijdige bepalingen heeft de Europese wetgeving voorrang op de nationale wetgeving.

Deze nationale wetgeving is van toepassing op de ondernemingen die willen toetreden tot het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg of die dit beroep reeds uitoefenen⁷, maar is niet van toepassing⁸:

- op de onderwijsinstellingen, de openbare besturen, de ouderverenigingen, de vriendenkringen en andere gelijkaardige verenigingen die, door middel van hun eigen voertuigen, ophaalvervoer van leerlingen, alsmede ander leerlingenvervoer van lokale aard dat eraan verbonden is, organiseren;
- op de vervoerondernemingen voor wat betreft het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer, met inbegrip van de bijzondere vormen van geregeld vervoer;
- op diegenen die vervoer voor eigen rekening verrichten.

4.2 ALGEMENE EN SPECIFIEKE VOORWAARDEN

De Europese wetgeving inzake de toegang tot het beroep (Verordening (EG) nr. 1071/2009) is van toepassing op alle in de Europese Unie gevestigde ondernemingen die het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg uitoefenen.

⁶ KB 21 april 2007 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toegang tot het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg, *BS* 27 april 2007 (hierna het KB 21 april 2007).

⁷ Art. 4 KB 21 april 2007.

⁸ Art. 21 KB 21 april 2007.

De Europese wetgever verplicht een dergelijke onderneming te voldoen aan vier cumulatieve (algemene) voorwaarden⁹:

1. werkelijk en op duurzame wijze in een lidstaat gevestigd zijn;
2. betrouwbaar zijn;
3. voldoende financiële draagkracht bezitten;
4. vakbekwaamheid.

Het KB van 21 april 2007 somt de volgende drie cumulatieve voorwaarden op: betrouwbaarheid, vakbekwaamheid en financiële draagkracht.

Op 15 juli 2013 werd een nieuwe wet gestemd ter uitvoering van de hierboven vermelde Europese regelgeving.¹⁰ In deze wet werden de vier voorwaarden uit de Europese verordening overgenomen en verder gespecificeerd.

Specifiek voor het ongeregeld vervoer wordt de toegang tot de markt afhankelijk gesteld van kwaliteitsvoorwaarden waaraan het voertuig dient te voldoen.

De algemene en de specifieke voorwaarden om toegelaten te worden tot het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg worden hieronder besproken.

A. ALGEMENE VOORWAARDEN

1. Duurzame vestiging in een Europese lidstaat

Een onderneming moet in de betrokken lidstaat¹¹:

- a) beschikken over een vestiging in die lidstaat met ruimten waarin zij de documenten inzake haar hoofdactiviteiten bewaart, met name de boekhoudkundige bescheiden, documenten inzake personeelsbeleid, documenten met gegevens over de rij- en rusttijden en alle andere documenten waartoe de bevoegde instantie toegang moet krijgen om te kunnen controleren of aan de voorwaarden van deze verordening is voldaan;

⁹ Art. 3 verord. Europees Parlement en Raad nr. 1071/2009, 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad, *Pb.L.* 14 november 2009.

¹⁰ Wet 15 juli 2013

¹¹ Art. 5, a) verord. Europees Parlement en Raad nr. 1071/2009, 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad, *Pb.L.* 14 november 2009.

- b) zodra vergunning is verleend, over één of meer voertuigen beschikken, hetzij in volle eigendom, hetzij uit hoofde van bijvoorbeeld een huurkoopovereenkomst of een huur- of leasingovereenkomst, die zijn ingeschreven of anderszins in het verkeer toegelaten overeenkomstig de wetgeving van die lidstaat;
- c) daadwerkelijk en permanent haar activiteiten met betrekking tot de onder vorig punt vermelde voertuigen verrichten met de nodige administratieve uitrusting en adequate technische voorzieningen en faciliteiten, in een in die lidstaat gelegen exploitatievestiging.

In België wordt deze vestigingsvoorwaarde aangetoond door de vermelding van het inschrijvingsnummer in de Kruispuntbank van Ondernemingen in het aanvraagformulier voor het bekomen van een communautaire vergunning.

Vanaf een door de koning bepaalde datum zullen de reisbladen te allen tijde beschikbaar moeten zijn in de Belgische vestiging van de onderneming.¹²

2. Betrouwbaarheid

De natuurlijke persoon¹³ of de rechtspersoon¹⁴ mag in België of in het buitenland geen in kracht van gewijsde gegane ernstige strafrechtelijke veroordeling (geldboete van meer dan 4.000 euro of een hoofdgevangenisstraf van meer dan zes maanden) hebben opgelopen. Deze personen mogen tevens in België of in het buitenland geen in kracht van gewijsde gegane ernstige strafrechtelijke veroordeling (de strafrechtelijke veroordelingen die samen aanleiding hebben gegeven tot een totale geldboete van meer dan 2.000 euro of tot een totale hoofdgevangenisstraf van meer dan vier maanden) hebben opgelopen wegens inbreuken op de onderstaande voorschriften:

- de veiligheid van de voertuigen, alsook de massa's en afmetingen van deze voertuigen;
- de bescherming van het milieu tegen de verschillende verontreinigingen die uit de uitoefening van het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg voortvloeien;
- de politie over het wegverkeer;
- de rij- en rusttijden van de bestuurders van voertuigen en het gebruik van de tachograaf;
- het vervoer van personen over de weg tegen vergoeding;

¹² Art. 10, Wet, 15 juli 2013

¹³ De natuurlijke persoon of de door hem aangewezen personen om de vervoerwerkzaamheden van de onderneming te leiden.

¹⁴ De zaakvoerder, de afgevaardigd bestuurder, de directeur-generaal of de persoon die is aangeduid om zijn getuigschrift van vakbekwaamheid te doen gelden.

- de in het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg geldende loon- en arbeidsvoorwaarden;
- de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorvoertuigen;
- de accijnstarieven voor minerale olie.

De bovenstaande personen mogen ook geen verbod opgelegd hebben gekregen om een koopmansbedrijf uit te oefenen¹⁵.

Er wordt geen rekening gehouden met:

- veroordelingen tot een geldboete die niet hoger is dan 75 euro of tot een hoofdgevangenisstraf die niet hoger is dan vijftien dagen;
- straffen of gedeelten van straffen met uitstel indien de geldboete minder dan 1.000 euro of de hoofdgevangenisstraf minder dan drie maanden bedraagt.

Bij de strafrechtelijke geldboeten worden de opdecimen buiten beschouwing gelaten; bij veroordelingen wegens inbreuken waarop de wetgeving betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten geen toepassing vindt, is het in aanmerking te nemen bedrag gelijk aan het quotiënt van de deling van het bedrag van de opgelegde boeten door 60¹⁶.

De natuurlijke- of de rechtspersoon bewijst de betrouwbaarheid aan de hand van een uittreksel uit het strafregister, afgeleverd conform art. 596, eerste lid Wetboek van Strafvordering, dat geen drie maanden oud is¹⁷.

Indien de oorsprong- of woonplaatsstaat geen dergelijk document aflevert, mag de betrokkene de betrouwbaarheid aantonen met een gelijkwaardig document, afgegeven door de oorsprong- of woonplaatsstaat¹⁸.

De nieuwe wet van 15 juli 2013 zal de voorwaarde van betrouwbaarheid in de toekomst, aanzienlijk verzwaren daar zij het aantal strafrechtelijke veroordelingen waardoor de onderneming kan worden uitgesloten, aanzienlijk vergroot.

- Voormelde wet bepaalt dat een onderneming betrouwbaar is wanneer zijzelf, haar vervoersmanager of de persoon die belast is met het dagelijks bestuur van de onderneming, noch in België, noch in het buitenland, de laatste tien jaar een in kracht van gewijsde gegane ernstige strafrechtelijke veroordeling heeft opgelopen wegens: in-, uit-,

¹⁵ Art. 7 KB 21 april 2007.

¹⁶ Art. 7, § 5, 2° KB 21 april 2007.

¹⁷ Art. 8 KB 21 april 2007.

¹⁸ Art. 8, § 1, tweede lid KB 21 april 2007.

of doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel en daaraan verbonden technologie;

- namaking of vervalsing van zegels en stempels;
- valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken;
- omkoping van openbare ambtenaren; diefstal, afpersing, verduistering, misbruik van vertrouwen, oplichting, heling of andere verrichtingen met betrekking tot zaken die uit een misdrijf voortkomen;
- inbreuk betreffende de staat van faillissement en het fictief in omloop brengen van handelseffecten of overtreding van de bepalingen betreffende fondsbezorging van cheques of andere titels tot een contante betaling of betaling op zicht op beschikbare gelden;
- inbreuk op de regelgevingen inzake de belasting over de toegevoegde waarde, de douane en accijnzen;
- inbreuk op de regelgeving betreffende de jaarrekening en de boekhouding van ondernemingen;
- lidmaatschap van een criminele organisatie;
- mensenhandel;
- inbreuk op de regelgevingen betreffende de gifstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen, antiseptica en stoffen met hormonale, antiparasitaire en anti-inflammatoire werking;
- inbreuk op de regelgeving betreffende de politie op het wegverkeer;
- inbreuk op de regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden, het niet aangeven van arbeid, de sociale documenten, de collectieve arbeidsbetrekkingen en de sociale zekerheid;
- illegale arbeid.

Deze veroordelingen worden enkel in overweging genomen indien zij aanleiding hebben gegeven tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan zes maanden of tot een geldboete van meer dan 4000 euro. Ook wanneer men van een herstel in eer en rechten kan genieten wordt met bovenvermelde veroordelingen geen rekening gehouden.

Twee of meer veroordelingen opgelopen gedurende de laatste tien jaar omwille van inbreuken op de regelgeving betreffende de politie op het wegverkeer resulteren ook in de uitsluiting van de toegang tot het beroep. In dit geval worden veroordelingen die samen aanleiding hebben gegeven tot een totale hoofdgevangenisstraf van meer dan vier maanden of tot een totale geldboete van meer dan 2000 euro, beschouwd als zijnde twee of meer veroordelingen. Daarenboven wordt geen rekening gehouden met geldboetes niet hoger dan 75 euro of een hoofdgevangenisstraf die niet hoger is dan vijftien dagen alsook met straffen of gedeelten van straffen met uitstel indien de geldboete minder dan 1000 euro of de hoofdgevangenisstraf minder dan drie maanden bedraagt.

Er wordt eveneens besloten tot een gebrek aan betrouwbaarheid wanneer een beroepsuitoefeningsverbod werd opgelegd omwille van:

- namaking of vervalsing van zegels en stempels;
- valsheid in geschrifte en gebruik van valse stukken;
- omkoping van openbare ambtenaren;
- diefstal, afpersing, verduistering, misbruik van vertrouwen, oplichting, heling of andere verrichtingen met betrekking tot zaken die uit een misdrijf voortkomen;
- inbreuk betreffende de staat van faillissement en het fictief in omloop brengen van handelseffecten of overtreding van de bepalingen betreffende fondsbezorging van cheques of andere titels tegen een contante betaling of betaling op zicht op beschikbare gelden;
- inbreuk op de regelgevingen inzake de belasting over de toegevoegde waarde, de douane en accijnzen;
- lidmaatschap van een criminele organisatie;
- bij herhaling binnen de twee jaar van een overtreding van de communautaire regelgeving, de wet van 15 juli 2013 of haar uitvoeringsbesluiten.

Veroordelingen gedurende de laatste tien jaar wegens ernstige inbreuk op de regelgevingen inzake:

- de rij- en rusttijden van de bestuurders, de arbeidstijd en de installatie of het gebruik van het contoleapparaat;
- de vakbekwaamheid, de opleiding en de nascholing van bestuurders;
- de technische staat van de voertuigen met inbegrip van de verplichte technische keuring;
- de toegang tot de markt van het wegvervoer;
- de installatie en het gebruik van snelheidsbegrenzers;
- het rijbewijs;
- de toegang tot het beroep van wegvervoerondernemer.

Ernstige inbreuken in de zin van deze bepaling werden opgesomd in bijlage IV van de verordening (EG) nr. 1071/2009. Onder de term sanctie wordt hier ook verstaan de betaling van een geldsom die de strafvordering doet vervallen, elke administratieve geldboete en een gelijkwaardige straf die werd uitgesproken in het buitenland. Met deze laatste lijst van inbreuken wordt geen rekening meer gehouden indien twee jaren verlopen zijn of, in geval van wettelijke herhaling, na vier jaar. De minister of zijn gemachtigde kan eveneens beslissen dat de betrouwbaarheidsstatus toch toegekend kan worden indien deze van mening is dat de sanctie van het ontnemen van deze status een onevenredige sanctie uitmaakt.

Er wordt met al de veroordelingen beschreven in dit hoofdstuk slechts rekening gehouden wanneer de veroordeelde geen herstel in eer en rechten heeft genoten.

3. Vakbekwaamheid

Volgens de Europese wetgever is het wenselijk dat de kandidaat-vervoermanagers een beroepskennis (of vakbekwaamheid) van hoog niveau bezitten omdat dit de sociaaleconomische efficiëntie van het wegvervoer verhoogt. Om de vereiste vakbekwaamheid te bezitten moeten de betrokken personen de kennis bezitten die overeenstemt met het in de wetgeving omschreven opleidingsniveau met betrekking tot in de wetgeving genoemde onderwerpen. Die kennis wordt aangetoond door middel van een verplicht schriftelijk examen dat wordt aangevuld met een verplicht mondeling examen.

Er kunnen wekdagcursussen gevolgd worden die worden georganiseerd door het Instituut wegTransport en Logistiek België (ITLB):

Weekdagcursussen ITLB	
Tijdstip	januari – februari
Duur	3 weken (van 8u30 tot 15u00 of 17u00)
Inschrijvingsrecht	920 euro voor de cursussen en de volledige set handboeken (prijs onder voorbehoud van indexatie)

Het effectief volgen van de cursussen vakbekwaamheid is niet verplicht. Deelnemers die niet slagen bij hun eerste deelneming aan het examen van vakbekwaamheid en de cursussen niet volgden, zullen in de toekomst verplicht zijn de cursussen te volgen voor zij opnieuw mogen deelnemen aan het examen.¹⁹

Het ITLB organiseert in opdracht van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer de examenzittingen voor het verkrijgen van het getuigschrift van vakbekwaamheid voor personenvervoer over de weg.

Het examen bestaat uit ²⁰:

- twee schriftelijke proeven (één proef met meerkeuzevragen of open vragen of een combinatie van de twee systemen en één proef met oefeningen betreffende *case studies*) die betrekking hebben op een gedeelte van de onderwerpen bij wet bepaald en die elk twee uren duurt;
- een mondelinge proef die betrekking heeft op bepaalde onderwerpen, uitgeloot onder die onderwerpen waarover geen schriftelijke proef werd afgelegd.

¹⁹ Wet 15 juli 2013

²⁰ Art. 14 KB 21 april 2007.

Voor meer details, raadpleeg het schema hieronder:

Examenzittingen ITLB	
Tijdstip schriftelijke proeven	2 examenzittingen: <ul style="list-style-type: none"> – maart – oktober De schriftelijke examenzittingen georganiseerd door het ITLB worden minstens 1 maand op voorhand aangekondigd in het Belgisch Staatsblad ²¹
Onderwerpen schriftelijke proeven	<ul style="list-style-type: none"> – Sociaal Recht – Arbeidsreglementering – Kostprijsberekening en prijsvorming – Betaling- en financieringstechnieken – Boekhouding – Financiële Analyse
Tijdstip mondelinge proeven	De voor de schriftelijke proeven geslaagde kandidaten worden uitgenodigd voor de mondelinge proef en die per sessie gespreid is over een weekend in april/mei en november (in de lokalen van het ITLB)
Onderwerpen mondelinge proef	4 onderwerpen, die worden bepaald bij loting uit deze die niet het voorwerp hebben uitgemaakt van de schriftelijke proeven
Examenrecht	135 euro per examensessie (prijs onder voorbehoud van indexatie) en kan eveneens betaald worden met opleidingscheques

De aanvragen tot deelneming moeten gesteld worden op een speciaal formulier te bekomen bij het ITLB. Zij moeten gericht worden aan de secretaris van de examencommissie op hetzelfde adres en dit uiterlijk 15 dagen vóór de datum van de examenzitting. Het inschrijvingsgeld van 135 euro moet uiterlijk acht dagen vóór de datum van de schriftelijke examenzitting worden overgemaakt op het rekeningnummer 210-0376590-88 van het ITLB.

De betrokken personen die zijn ingeschreven op de cursus, krijgen automatisch een inschrijvingsformulier voor het examen toegestuurd. De kandidaten die in de vorige examenzitting niet geslaagd waren of uitstel hebben aangevraagd ontvangen eveneens automatisch een inschrijvingsformulier. Indien de betrokkene niet deelnam aan de vorige examenzitting en het ITLB hierover niet inlichtte, gaat het ITLB ervan uit dat de betrokkene niet langer wenst deel te nemen aan het examen. Is dit toch het geval, dan dient de betrokkene een nieuw inschrijvingsformulier aan te vragen.

²¹ Art. 21 KB 21 april 2007.

Alleen de geslaagden voor de schriftelijke proeven mogen deelnemen aan de mondelinge proef. Zowel voor elk van de schriftelijke proeven als voor de mondelinge proef, mag de weging van de punten niet lager zijn dan 25% en niet hoger zijn dan 40% van het totaal aantal toe te kennen punten. Om te slagen voor het examen moeten de kandidaten een gemiddelde van minstens 60% van het geheel van de toe te kennen punten behalen zonder dat het percentage van de punten van elke proef minder dan 50% van de te bekomen punten mag bedragen. Evenwel kan de examencommissie, enkel voor één proef, dit percentage verlagen van 50% naar 40%.

Consulteer [hier](#) de lijst van de onderwerpen van de cursussen en examens van vakbekwaamheid (zie bijlage II van het KB 21 april 2007). Bepaalde cursussen zijn gemeenschappelijk voor het personen- en het goederenvervoer.

De natuurlijke persoon die succesvol heeft deelgenomen aan het examen, georganiseerd door een examencommissie, zal van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer een geldig getuigschrift van vakbekwaamheid voor nationaal en internationaal vervoer van personen over de weg ontvangen waarmee hij de vakbekwaamheid kan aantonen²².

De vakbekwaamheid kan eveneens aangetoond worden met een getuigschrift van vakbekwaamheid uitsluitend geldig voor het nationaal vervoer. Dit getuigschrift wordt sinds 1991 niet meer afgegeven.

Een bewijs van vakbekwaamheid afgeven door de hiertoe door een andere lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte aangewezen autoriteit of instantie. Raadpleeg [hier](#) de voorwaarden voor een buitenlands bewijs van vakbekwaamheid (zie artikel 10, § 1, 4° KB 21 april 2007).

4. Financiële draagkracht

Op de onderstaande manier wordt voldaan aan de voorwaarde van de financiële draagkracht²³:

- een natuurlijke persoon dient aan te tonen een hoofdelijke borgtocht te hebben gesteld waarvan de waarde tenminste gelijk is aan 9.000 euro voor het eerste voertuig en 5.000 euro voor elk bijkomend voertuig. Een kredietinstelling naar Belgisch recht of een verzekeringsonderneming stelt een bewijs op waaruit blijkt dat de betrokken instelling zich hoofdelijk borg heeft gesteld voor de onderneming voor het bovenstaand bedrag;
- een rechtspersoon dient aan te tonen te beschikken over een kapitaal en reserves waarvan de waarde tenminste gelijk is aan 9.000 euro voor het eerste voertuig en 5.000 euro voor elk bijkomend voertuig. Het attest van kapitaal en reserves wordt opgesteld door een bedrijfsrevisor. De financiële draagkracht kan tevens bewezen worden door middel van de meest recente jaarrekening neergelegd bij de Nationale Bank van België (NBB).

²² Art. 12 KB 21 april 2007.

²³ Artt. 34 en 35 KB 21 april 2007.

De bewijzen van borgtocht en de attesten van kapitaal en reserves dienen aan de Administratie te worden geleverd, deze laatste minstens één maal per jaar en op elke vraag van de Administratie²⁴. In schema:

Natuurlijke persoon		Rechtspersoon		
Bewijs van borgtocht	Af te leveren bij aanvraag	Neerleggingsplicht jaarrekening	Attest van kapitaal en reserves	Af te leveren bij aanvraag en minstens jaarlijks
			Jaarrekening NBB	Aanduiding neerlegging in aanvraagformulier

Voertuigen voor gemengd gebruik (ongeregelde en bijzonder geregelde diensten) voldoen aan de vereiste inzake financiële draagkracht, indien deze draagkracht voor het ongeregeld vervoer werd bewezen ten opzichte van de federale overheid. Voor deze voertuigen moet men geen tweemaal het bewijs leveren.

²⁴ Art. 36 KB 21 april 2007.

B. SPECIFIEKE VOORWAARDEN

Sinds 2011 worden de kentekenplaten van de voertuigen niet meer vermeld op de gewaarmerkte kopie van de communautaire vergunning die zich steeds aan boord van het voertuig dient te bevinden.

Elke afgifte of elke wijziging zal pas geldig worden door de melding aan de diensten van de FOD Mobiliteit en Vervoer van de kentekenplaat van de autocar(s) die door de communautaire vergunning moet(en) gedekt zijn. De kentekenplaten zijn terug te vinden op het zoekscherf van de vergunde vervoersondernemer op de website van de FOD Mobiliteit en Vervoer.

Vanaf dat ogenblik mogen de desbetreffende voertuigen gebruikt worden voor het bezoldigd personenvervoer, op voorwaarde dat ze beschikken over een geldige kwaliteitskeuring²⁵.

Een voertuig dat (geheel of gedeeltelijk) bestemd is om gebruikt te worden voor (intern)nationaal ongeregeld vervoer, dient te voldoen aan de kwaliteitsvoorwaarden door middel van een verslag van kwaliteitscontrole dat jaarlijks wordt afgeleverd door een keuringscentrum²⁶. Bij de kwaliteitscontrole wordt een verslag in vier exemplaren opgesteld. Een exemplaar van het verslag van kwaliteitscontrole moet steeds in het voertuig aanwezig zijn²⁷.

De autocar wordt door een geldig verslag ingedeeld in één van de vier categorieën, gekenmerkt door één tot vier sterren. Tegen afgifte van een exemplaar van kwaliteitscontrole levert de Belgische Federatie van Autobus- en Autocarondernemers en van reisorganisatoren (FBAA) twee kwaliteitskeurmerken af. Deze kwaliteitskeurmerken moeten op of bij de instapdeur van de reizigers en aan de achterzijde van het voertuig gekleefd worden door de vervoerondernemer vooraleer het voertuig gebruikt wordt voor ongeregeld vervoer.

Indien niet aan één of aan beide voorwaarden wordt voldaan heeft de onderneming geen toegang tot de markt (meer).

²⁵ P. BOIS D'ENGHEN, "Communautaire vergunning", *NK* 2013, nr. 1511, 1.

²⁶ Art. 42, 1 KB 21 april 2007, gewijzigd door art. 9 KB 6 april 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 april 2007 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toegang tot het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg, *BS* 9 april 2010.

²⁷ Art. 1 MB 25 maart 1986 tot vaststelling van de voorwaarden inzake kwaliteit, waaraan de voertuigen gebruikt voor ongeregeld bezoldigd vervoer van personen moeten voldoen, *BS* 27 mei 1986.

C. AANWIJZING VERVOERSMANAGER

De vervoersmanager is de door een onderneming tewerkgestelde natuurlijk persoon of, wanneer die onderneming een natuurlijke persoon is, die persoon, of een ander natuurlijke persoon die die onderneming op grond van een overeenkomst heeft aangesteld en die de werkelijke en permanente leiding voert over de vervoersactiviteiten van de onderneming²⁸.

De onderneming dient een vervoersmanager aan te wijzen die houder moet zijn van het getuigschrift van vakbekwaamheid en de daadwerkelijke en permanente leiding voert over de onderneming. De vervoersmanager kan een reële band met de onderneming hebben (de interne vervoersmanager) of kan optreden als lasthebber (de externe vervoersmanager)²⁸:

Interne vervoersmanager

Een onderneming die het beroep van wegvervoerondernemer uitoefent, wijst ten minste één natuurlijk persoon aan, de interne vervoersmanager, die voldoet aan de eisen van betrouwbaarheid en die de vereiste vakbekwaamheid bezitten, en die:

- a) de werkelijke en permanente leiding voert over de vervoersactiviteiten van de onderneming;
- b) een reële band heeft met de onderneming, bijvoorbeeld als werknemer, directeur, eigenaar of aandeelhouder, of de onderneming beheert of, indien de onderneming een natuurlijke persoon is, zelf die persoon is, en
- c) zijn woonplaats in de Gemeenschap heeft.

²⁸ Art. 4 verord. Europees Parlement en Raad nr. 1071/2009, 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad, *Pb.L.* 14 november 2009.

Externe vervoersmanager

Wanneer de onderneming de vereiste vakbekwaamheid niet bezit, kan de bevoegde instantie toestemming geven om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen, zonder de overeenkomstig vorig punt aangewezen vervoersmanager op voorwaarde dat:

- a) de onderneming een in de Gemeenschap wonende natuurlijke persoon aanwijst die voldoet aan de eisen van betrouwbaarheid en vakbekwaamheid en die op grond van een contract gerechtigd is de functie van vervoersmanager namens de onderneming uit te oefenen;
- b) het contract tussen de onderneming en de externe vervoersmanager de taken omschrijft die die persoon daadwerkelijk en op permanente wijze moet uitvoeren, en diens verantwoordelijkheden als vervoersmanager bepaalt. De te omschrijven taken bestaan met name in die betreffende het beheren van het voertuigonderhoud, de controle van de vervoerscontracten en vervoersdocumenten, de basisboekhouding, de toewijzing van ladingen of diensten aan de bestuurders en voertuigen en de controle van de veiligheidsprocedures;

Voorbeeld lastgevingsovereenkomst

- c) deze persoon, in zijn hoedanigheid van vervoersmanager, geen vervoersactiviteiten beheert van meer dan vier verschillende vervoersondernemingen met een totaal wagenpark van maximaal 50 voertuigen; en
- d) de persoon de vastgestelde taken alleen in het belang van de onderneming uitvoert en zijn verantwoordelijkheden onafhankelijk van andere ondernemingen voor welke de onderneming vervoer verricht, uitoefent.

De onderneming deelt de bevoegde instantie mee wie als (interne of externe) vervoersmanager(s) is (zijn) aangewezen.

5. TOEGANG TOT DE MARKT

Wanneer aan de bovenstaande algemene en specifieke voorwaarden werd voldaan kan de ondernemer van ongeregeld personenvervoer over de weg toegang tot de markt krijgen door middel van een communautaire vergunning, afgeleverd door de Directie Vergunningen en Rijbewijzen van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer. Hieronder een praktische handleiding bij de aanvraag van een communautaire vergunning.

5.1 VERVOER VOOR REKENING VAN DERDEN

A. COMMUNAUTAIRE VERGUNNING VOOR ONGEREGELD VERVOER

1. Samenstelling dossier

Het aanvraagdossier bestaat uit twee delen:

- het aanvraagformulier, en;
- welbepaalde bij te voegen of op te sturen documenten.

Het aanvraagformulier (zie formulieren) moet worden ondertekend door de vervoersmanager en de bedrijfsleider. Indien het niet werd ingevuld door de vervoersmanager moet zijn/haar handtekening worden voorafgegaan door de geschreven woorden “*Gelezen en goedgekeurd*”. Indien de vervoersmanager en de bedrijfsleider één en dezelfde persoon zijn, dient het document slechts eenmaal ondertekend te worden.

Het aanvraagformulier bevat tevens commentaar die de aanvrager helpt bij het correct invullen en ondertekenen van het aanvraagformulier en de bij te voegen en/of op te sturen documenten.

Hieronder een overzicht van de belangrijkste bij te voegen en/of op te sturen documenten:

Natuurlijke personen	Rechtspersonen
<p>Afschrift van het getuigschrift van vakbekwaamheid → bij te voegen → deze getuigschriften dienen tekstueel de toepasselijke Europese Richtlijn of Verordening en de indicatie internationaal vervoer te bevatten</p>	<p>Afschrift van het getuigschrift van vakbekwaamheid → bij te voegen → deze getuigschriften dienen tekstueel de toepasselijke Europese Richtlijn of Verordening en de indicatie internationaal vervoer te bevatten</p>
<p>Uittreksel uit het strafregister, afgegeven volgens art. 596, eerste lid Wetboek van Strafvordering, dat geen 3 maanden oud is:</p> <ul style="list-style-type: none"> – van deze natuurlijke persoon, <u>en</u>; – (indien de natuurlijke persoon geen houder is van een getuigschrift van vakbekwaamheid) van de door hem aangewezen personen om de vervoerwerkzaamheden van de onderneming te leiden <p>→ bij te voegen → het Belgisch uittreksel dient een origineel document te zijn afgegeven voor de gereguleerde activiteit: wegtransport of reizigersvervoer over de weg. Opgelet! Uittreksels die de juiste activiteit niet vermelden, worden niet aanvaard</p>	<p>Uittreksel uit het strafregister, afgegeven volgens art. 596, eerste lid Wetboek van Strafvordering, dat geen 3 maanden oud is:</p> <ul style="list-style-type: none"> – van de zaakvoerder of de afgevaardigd bestuurder of de directeur-generaal van de onderneming, <u>en</u>; – (indien de bovenstaande persoon geen houder is van een getuigschrift van vakbekwaamheid) van de persoon die is aangeduid om zijn getuigschrift van vakbekwaamheid te doen gelden <p>→ bij te voegen → het Belgisch uittreksel dient een origineel document te zijn afgegeven voor de gereguleerde activiteit: wegtransport of reizigersvervoer over de weg. Opgelet! Uittreksels die de juiste activiteit niet vermelden, worden niet aanvaard</p>
<p>Borgtochtbewijzen worden door een financiële instelling rechtstreeks naar de dienst Reizigersvervoer opgestuurd in 2 exemplaren: het origineel en een kopie die met goedkeuringsstempel wordt teruggestuurd naar de afzender</p>	<p>Attest van kapitaal en reserves van een notaris/bedrijfsrevisor of een uittreksel uit de meest recente jaarrekening (neerleggingsplicht jaarrekening) bij te voegen</p>

In het dossier dient ook het inschrijvingsnummer in de Kruispuntbank van Ondernemingen opgenomen te worden en, indien van toepassing, de naam van de persoon die zijn getuigschrift van vakbekwaamheid doet gelden. Ook de kentekenplaten van de desbetreffende voertuigen dienen opgenomen te worden in het aanvraagformulier.

Het is steeds mogelijk dat de Directie Vergunningen en Rijbewijzen, Dienst Reizigersvervoer bijkomende documenten vraagt.

2. Indienen dossier

De onderneming dient een aanvraag in te dienen bij de Directie Vergunningen en Rijbewijzen, Dienst Reizigersvervoer via welbepaalde aanvraagformulieren.

Het aanvraagdossier dient niet per aangetekend schrijven te worden ingediend, per gewone post volstaat.

Indien het aanvraagdossier niet volledig zou zijn informeert de Dienst Reizigersvervoer de aanvrager hierover telefonisch of per e-mail. Indien het aanvraagdossier volledig is wordt het door deze dienst onderzocht op betrouwbaarheid, vakbekwaamheid en financiële draagkracht. Na goedkeuring van de aanvraag wordt de communautaire vergunning afgeleverd binnen de vijf werkdagen.

3. Uitreiking communautaire vergunning

Na goedkeuring van het dossier verstrekt de Dienst Reizigersvervoer het origineel van de communautaire vergunning, dat door de vervoerder (gedurende zeven jaar) wordt bewaard, alsmede evenveel voor eensluidend gewaarmerkte afschriften daarvan als er voertuigen zijn die voor het ongeregelde vervoer worden gebruikt en die de houder van de communautaire vergunning in volle eigendom heeft of waarover hij anderszins, met name in het kader van een afbetalings-, huur- of leasingovereenkomst, beschikt²⁹.

²⁹ Art. 4, 2 verord. Europees Parlement en Raad nr. 1073/2009, 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobus diensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006, *Pb.L.* 14 november 2009.

De onderneming zal dezelfde hoeveelheid voor eensluidend gewaarmerkte afschriften ontvangen als voertuigen waarvoor aan de voorwaarde van de financiële draagkracht wordt voldaan. Een in België ingeschreven voertuig mag slechts gebruikt worden voor het bezoldigd vervoer van personen over de weg wanneer het vergezeld gaat van een voor dit voertuig geldige gewaarmerkte kopie van de communautaire vergunning³⁰.

De communautaire vergunningen vermelden niet meer de kentekenplaat van het (de) voertuig(en) dat (die) gebruikt word(t)en. In een omzendbrief benadrukt de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer dat elke afgifte van een communautaire vergunning of elke wijziging pas geldig zal worden door de mededeling aan haar diensten van de kentekenplaat van de autocar(s) die door een communautaire vergunning moet(en) gedekt worden en dat het onontbeerlijk is de kentekenplaat mee te delen bij elke inverkeerstelling, elke wijziging of elke buitengebruikstelling van een autocar, zo niet is de communautaire vergunning ongeldig³¹.

4. Geldigheidsduur communautaire vergunning

Het origineel van de communautaire vergunning en de voor eensluidend gewaarmerkte afschriften worden afgeleverd voor vijf jaar. Beide documenten dienen bijgevolg na vijf jaar hernieuwd te worden³². Elke onderneming die de afgifte of de hernieuwing van communautaire vergunning of gewaarmerkte afschriften van de communautaire vergunning vraagt, moet zich wenden tot de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, Directoraat-generaal Wegvervoer en Verkeersveiligheid, Directie Vergunningen en Rijbewijzen³³.

³⁰ Art. 42, § 1, tweede lid KB 21 april 2010.

³¹ FOD Mobiliteit en Vervoer, Reizigersvervoer over de weg, 18 november 2011, Omzendbrief C/1071/2009.

³² Art. 4, 4 verord. Europees Parlement en Raad nr. 1073/2009, 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobus diensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006, *Pb.L.* 14 november 2009.

³³ Art. 43 KB 21 april 2007.

5.2 VERVOER VOOR EIGEN REKENING

A. ATTEST VOOR ONGEREGELD VERVOER

De Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer levert een attest voor ongeregeld vervoer voor eigen rekening af.

5.3. FORMULIEREN

- [Aanvraag vergunning natuurlijke persoon](#)
- [Aanvraag vergunning rechtspersoon](#)
- [Vervanging vergunning natuurlijke persoon](#)
- [Vervanging vergunning rechtspersoon](#)
- [Vervanging vervoersmanager natuurlijke persoon](#)
- [Vervanging vervoersmanager rechtspersoon](#)

5.4. NUTTIGE ADRESSEN

Federale overheid

FOD Mobiliteit en Vervoer
Directoraat-generaal Wegvervoer en Verkeersveiligheid
Directie Vergunningen en Rijbewijzen
Dienst Reizigersvervoer
Kathy Adam
City Atrium
Vooruitgangstraat, 56
1210 BRUSSEL
Tel: (02) 277.36.49
Fax: (02) 277.40.45
E-mail: Reizigers.weg@mobiliteit.fgov.be
Website: www.mobiliteit.fgov.be

Instituut wegTransport en Logistiek België

Instituut Wegtransport en Logistiek België (ITLB)

Archimedesstraat, 5

1000 BRUSSEL

Tel: (02) 234.30.10

Fax: (02) 230.75.34

E-mail: info@itlb.be

Website: www.itlb.be

Belgische Federatie van Autobus- en Autocarondernemers en van reisorganisatoren

Belgische Federatie van Autobus- en Autocarondernemers en van Reisorganisatoren (FBAA)

Dobbelenberg,

Metrologielaan, 8

1130 BRUSSEL

Tel: (02) 245.35.70

Fax: (02) 245.20.50

E-mail : info@fbaa.be

Website : www.fbaa.be

Instituut voor de autoCar en de autoBus

Instituut voor de autoCar en de autoBus (ICB)

Dobbelenberg

Metrologielaan, 8

1130 BRUSSEL

Tel: (02) 245.90.53

Fax: (02) 245.91.29

E-mail: info@icb-institute.be

Website : www.icb-institute.be